

BÁO CÁO THAM LUẬN
Chủ đề “ Đổi mới phương thức, nâng cao chất lượng thẩm tra các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết trình kỳ họp”

Thường trực HĐND thành phố Gia Nghĩa

Kính thưa quý vị đại biểu!

Thưa toàn thể Hội nghị!

Hôm nay, đại diện cho Thường trực HĐND thành phố Gia Nghĩa, tôi rất vui mừng khi đến tham dự Hội nghị Thường trực Hội đồng nhân dân 02 cấp tỉnh, huyện lần thứ nhất nhiệm kỳ 2021-2026.

Lời đầu tiên, cho phép tôi thay mặt Thường trực HĐND thành phố Gia Nghĩa xin gửi tới các quý vị đại biểu và toàn thể các đồng chí về tham dự Hội nghị ngày hôm nay lời chào trân trọng và lời chúc tốt đẹp nhất.

Sau đây, tôi xin thay mặt Thường trực HĐND thành phố Gia Nghĩa trình bày Báo cáo tham luận về việc **Đổi mới phương thức, nâng cao chất lượng thẩm tra các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết trình kỳ họp**, như sau:

Kính thưa Hội nghị!

Thẩm tra là hình thức giám sát của HĐND, Thường trực HĐND và các Ban HĐND nhằm xem xét sự phù hợp của nội dung dự thảo với đường lối, chủ trương của Đảng; tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất của nội dung dự thảo với hệ thống pháp luật hiện hành; sự phù hợp, tính đáp ứng của nội dung dự thảo với tình hình, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của địa phương trước khi trình HĐND.

Thực hiện các quy định của pháp luật về thẩm tra, từ đầu nhiệm kỳ 2021 - 2016, các Ban HĐND thành phố Gia Nghĩa đã tổ chức thẩm tra 70 dự thảo nghị quyết, báo cáo của UBND thành phố và các phòng, ban, đơn vị có liên quan về các lĩnh vực kinh tế, xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh, giao thông, xây dựng, tài nguyên và môi trường, giáo dục, y tế, văn hóa, xây dựng chính quyền địa phương... Hoạt động thẩm tra được thực hiện đảm bảo đúng quy trình, từng bước đổi mới theo hướng chuyên sâu vào từng nội dung, lĩnh vực. Các Ban HĐND thành phố đã tăng cường khảo sát, nắm tình hình và nghiên cứu tài liệu tham khảo để phục vụ hoạt động thẩm tra, do đó chất lượng thẩm tra được nâng lên, đã chỉ ra nhiều nội dung chưa phù hợp trong báo cáo, dự thảo nghị quyết do UBND thành phố, qua đó làm cơ sở để đại biểu HĐND thành phố nghiên cứu, thảo luận và quyết định các nội dung tại kỳ họp, các nội dung thẩm tra của các Ban hầu hết được UBND thành

phổ tiếp thu. Điều đó khẳng định rõ về chất lượng thẩm tra của các Ban HĐND thành phố ngày càng được nâng lên.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác thẩm tra còn có những khó khăn, hạn chế: tiến độ một số báo cáo, đề án của UBND thành phố gửi về thường trực HĐND thành phố còn chậm so với quy định; hồ sơ gửi kèm không đầy đủ, thiếu thông tin gây ảnh hưởng đến công tác thẩm tra, một số dự thảo chưa đảm bảo chất lượng... Ngoài ra, việc nghiên cứu, thu thập thông tin liên quan đến nội dung thẩm tra của các Ban HĐND thành phố có lúc còn thụ động, chưa tổ chức được nhiều hoạt động khảo sát để thu thập thông tin; việc tổ chức lấy ý kiến chuyên gia, những người am hiểu về nội dung thẩm tra ít được thực hiện...

Để đổi mới phương thức, nâng cao chất lượng thẩm tra các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết trình kỳ họp nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động thẩm tra của các Ban HĐND thành phố, Thường trực HĐND thành phố xin đưa ra một số giải pháp sau:

Một là, công tác chuẩn bị thẩm tra.

Theo quy định, tại kỳ họp cuối năm, HĐND thành phố sẽ ban hành chương trình xây dựng nghị quyết của năm tiếp theo. Trên cơ sở đó, các cơ quan chuyên môn sẽ soạn thảo nội dung cụ thể để tham mưu UBND thành phố trình HĐND thành phố. Tuy nhiên, hiện nay thực hiện Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, trước khi trình HĐND thành phố ban hành nghị quyết phải tiến hành theo 2 quy trình là đề nghị xây dựng nghị quyết và được Thường trực HĐND thành phố thông qua; sau đó mới tiến đến soạn thảo và trình ban hành nghị quyết.

Nghị quyết HĐND thành phố ban hành do Thường trực HĐND thành phố và UBND thành phố trình, trong đó phần lớn các nghị quyết đều do UBND thành phố trình xem xét, quyết nghị tại các kỳ họp thường lệ và chuyên đề. Tuy nhiên, qua đánh giá thực tế thì việc phối hợp giữa hai bên giai đoạn này cũng cho thấy, một số dự thảo nghị quyết và báo cáo tiếp thu giải trình sau thẩm tra gửi đến Thường trực, các Ban HĐND thành phố vẫn còn chậm so với thời hạn yêu cầu làm ảnh hưởng đến công tác chuẩn bị kỳ họp và gửi tài liệu cho đại biểu HĐND thành phố. Theo đó, Thường trực HĐND thành phố sẽ sớm phân công nhiệm vụ thẩm tra cho các Ban HĐND ngay sau họp liên tịch thống nhất nội dung, chương trình kỳ họp. Lãnh đạo các Ban HĐND trên cơ sở chức năng nhiệm vụ và nội dung phân công thẩm tra, xây dựng kế hoạch tổ chức thẩm tra và phân công thành viên trong Ban nghiên cứu. Các Ban HĐND cần tổ chức khảo sát để nắm tình hình địa phương, đơn vị về những nội dung liên quan đến thẩm tra hoặc tổ chức hội nghị tiếp xúc cử tri chuyên đề để lấy ý kiến tham gia của cử tri và đối tượng chịu tác động trực tiếp. Ngoài ra,

các ban HĐND cần tham gia trực tiếp hoặc định hướng về đối tượng, phạm vi điều chỉnh và đề cương của dự thảo nghị quyết thuộc nhóm quy định về chính sách, biện pháp bảo đảm thi hành pháp luật, phát triển kinh tế - xã hội có tính chất đặc thù của địa phương. Thực hiện được nội dung này giúp Thường trực HĐND, các ban HĐND hoàn toàn chủ động tham gia ngay từ đầu quá trình xây dựng dự thảo nghị quyết góp phần nâng cao chất lượng các báo cáo thẩm tra và vai trò quyết định của HĐND; đồng thời giảm lãng phí nguồn lực khi các dự thảo nghị quyết đã thực hiện xong các bước theo quy định, nhưng đến khi các ban HĐND tinh thẩm tra dự thảo nghị quyết lại không thông qua, do chưa đủ cơ sở pháp lý và cơ sở thực tiễn.

Hai là, khi thẩm tra phải xem xét tính đầy đủ của hồ sơ dự thảo Nghị quyết như: Tờ trình, dự thảo nghị quyết, bản tổng hợp, giải trình ý kiến góp ý về dự thảo nghị quyết, ý kiến thẩm định của cơ quan tư pháp...

Ba là, tổ chức thẩm tra kỹ lưỡng và xây dựng báo cáo thẩm tra chất lượng. Trong đó việc đánh giá tác động chính sách là rất cần thiết nhằm đảm bảo phù hợp với thực tiễn, có tính khả thi cao sau khi ban hành.

Thành phần mời dự họp thẩm tra chính thức, ngoài thành viên Ban, lãnh đạo Ban mời Thường trực HĐND thành phố, lãnh đạo cơ quan chủ trì soạn thảo, đại diện lãnh đạo Văn phòng HĐND và UBND thành phố, ngoài ra có thể mời đại diện lãnh đạo các phòng, ban, đơn vị có liên quan tham dự.

Trong quá trình tổ chức thẩm tra, thành viên các Ban phải nêu được những vấn đề bất hợp lý, không khả thi, trái quy định pháp luật trong dự thảo báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết. Nội dung báo cáo thẩm tra cần nêu sự phù hợp của nội dung dự thảo báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết với đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, tình hình phát triển KT - XH ở địa phương; nêu tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất của dự thảo nghị quyết với hệ thống pháp luật hiện hành; gợi mở những vấn đề HĐND cần thảo luận, làm rõ những vấn đề còn có ý kiến khác nhau để cung cấp thông tin cho đại biểu xem xét, thảo luận và đề xuất được nhiều giải pháp làm cơ sở cho HĐND thành phố quyết nghị.

Quá trình thẩm tra của các Ban HĐND phải được thực hiện đúng quy trình, khách quan, trung thực, chỉ ra những vấn đề cốt lõi cần phải giải quyết, thể hiện được chính kiến của cơ quan thẩm tra và có những kiến nghị xác đáng, khả thi. Tại hội nghị thẩm tra yêu cầu UBND và các cơ quan giải trình vào những vấn đề còn chưa rõ, chưa thống nhất; tập trung thảo luận nội dung trọng tâm, những vấn đề còn có ý kiến khác nhau.

Báo cáo phải thể hiện rõ quan điểm nhất trí, hay không nhất trí, những ý kiến khác nhau; những cơ sở pháp lý, cơ sở khoa học, tính thực tiễn, đề xuất, kiến nghị... tránh tình trạng chung chung đi vào xem xét câu chữ, các số liệu cụ thể. Đối với các dự thảo Nghị quyết mà nội dung chuẩn bị chưa đảm bảo yêu cầu, chưa phù hợp với tình hình của địa phương thì các Ban phải có ý kiến phản biện kiên quyết, kiến nghị với HĐND không thông qua để đảm bảo chất lượng và tính khả thi.

Bốn là, giải quyết các vấn đề sau thẩm tra. Sau thẩm tra, các Ban HĐND thành phố tổng hợp những vấn đề còn ý kiến khác nhau giữa dự thảo báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết với báo cáo thẩm tra, báo cáo Thường trực HĐND thành phố xem xét, quyết định.

Thường trực HĐND thành phố chủ trì tổ chức cuộc họp đề thảo luận, thống nhất với UBND thành phố về những vấn đề còn có ý kiến khác nhau giữa báo cáo thẩm tra của các Ban với cơ quan trình dự thảo nghị quyết, báo cáo.

Thực hiện tốt các giải pháp trên, Thường trực HĐND thành phố tin rằng hoạt động thẩm tra của các Ban HĐND thành phố ngày càng đảm bảo về chất lượng, là căn cứ quan trọng để đại biểu HĐND thành phố xem xét, quyết định các vấn đề quan trọng tại kỳ họp, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của HĐND./.

Trên đây là báo cáo Tham luận của Thường trực HĐND thành phố về việc **Đổi mới phương thức, nâng cao chất lượng thẩm tra các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết trình kỳ họp**. Kính mong được sự quan tâm đóng góp của quý đại biểu để Thường trực HĐND thành phố Gia Nghĩa tiếp tục bổ sung, hoàn thiện và tổ chức thực hiện tốt nhiệm vụ trong thời gian tới. Cuối cùng, cho phép tôi kính chúc Hội nghị thành công tốt đẹp.

Xin chân thành cảm ơn!